

ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΠΑ ΡΩΜΗΣ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΜΟΣΧΑΣ ΚΑΙ ΠΑΣΩΝ ΤΩΝ ΡΩΣΣΙΩΝ ΚΥΡΙΛΛΟ

« Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν » (Β' Κορ. 13, 13).

1. Διὰ τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, ἐκ τοῦ Οποίου προέρχεται παν δῶρημα, εἰς ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῆ συνεργία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εμεῖς, ὁ Φραγκίσκος, Πάπας Ρώμης, καὶ ὁ Κύριλλος, Πατριάρχης Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ρωσσιῶν, ἔχουμε συναντηθεῖ σήμερα στὴν Αβάννα. Αποδίδουμε ευχαριστία στὸν Τριαδικό Θεό διὰ τὴν συνάντησιν αὐτή, ἡ ὁποία εἶναι ἡ πρώτη στὴν ἱστορία.

Μετὰ χαράς ἔχουμε συναντηθεῖ ὡς ἀδελφοί ἐν χριστιανικῇ πίστει διὰ νὰ ομιλήσουμε «στόμα πρὸς στόμα» (Β' Ἰω. 12), ἀπὸ καρδιά σε καρδιά, καὶ νὰ συζητήσουμε τὶς ἀμοιβαίες σχέσεις μετὰ τῶν Ἐκκλησιῶν, τὰ καίρια ζητήματα τῶν ποιμνιῶν μας καὶ τὶς προοπτικὲς τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ.

2. Ἡ ἀδελφικὴ μας συνάντησιν ἔλαβε χώρα στὴν Κούβα, στὸ σταυροδρόμι Βορρά καὶ Νότου, Δύσεως καὶ Ανατολῆς. Ἀπὸ τὴ νῆσο αὐτή, τὸ σύμβολο τῶν ἐλπίδων τοῦ «Νέου Κόσμου» καὶ τῶν δραματικῶν ἐξελίξεων τῆς ἱστορίας τοῦ 20 αἰῶνα, ἀπευθύνουμε τὸν λόγο μας πρὸς ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς καὶ λοιπῶν ἠπείρων.

Χαιρόμεθα ποὺ σήμερα ἐδῶ διαπιστώνουμε τὴν δυναμικὴ ἀνάπτυξιν τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Τὸ ἰσχυρὸ θρησκευτικὸ δυναμικὸ τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς, οἱ μακραίωνες χριστιανικὲς παραδόσεις αὐτῆς, τὶς ὁποῖες βιώνουν ἑκατομμύρια ἄνθρωποι, ἀποτελοῦν ἐχέγγυο διὰ τὸ μέλλον αὐτῆς τῆς περιοχῆς.

3. Συναντηθέντες μακρὰν τῶν παλαιῶν διαμαχῶν τοῦ «Παλαιοῦ Κόσμου» αισθανόμεσθε κατὰ τρόπον ἰδιαιτέρον τὴν ἀνάγκη καταβολῆς κοινῶν προσπαθειῶν ἀπὸ τοὺς Ὀρθοδόξους καὶ τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς, καλούμενοι *μετὰ πραῢτητος καὶ φόβου* νὰ δώσουμε *ἀπολογία* ἐνώπιον τοῦ κόσμου *περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος* (Α' Πέτρ. 3. 15).
4. Ευχαριστοῦμε τὸν Θεό διὰ τὰ δῶρα, τὰ ὁποῖα λάβαμε διὰ τῆς φανερώσεως στὸν κόσμον τοῦ Μονογενοῦς Αὐτοῦ Υἱοῦ. Μετέχουμε τῆς κοινῆς Παραδόσεως τῆς πρώτης χιλιετίας τοῦ χριστιανισμοῦ. Μάρτυρες αὐτῆς τῆς Παραδόσεως εἶναι ἡ Παναγία Μητέρα τοῦ Θεοῦ, ἡ Παρθένος Μαρία, οἱ Ἅγιοι, τοὺς ὁποῖους τιμοῦμε. Ἀνάμεσά τοὺς πλήθος ἀναρίθμητον μαρτύρων, οἱ ὁποῖοι ἀπέδειξαν τὴν ἀφοσίωσίν τοὺς στὸ Χριστό καὶ ἀναδείχθησαν «σπορά τοῦ χριστιανισμοῦ».
5. Παρὰ τὴν κοινὴν Παράδοσιν τῶν δέκα πρώτων αἰῶνων, ἐπὶ σχεδὸν μία χιλιετία οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ καὶ οἱ Ὀρθόδοξοι στερούμεθα τῆς Ευχαριστιακῆς κοινωνίας. Μας χωρίζουν οἱ πληγὲς τῶν συγκρούσεων τοῦ μακρινοῦ καὶ τοῦ προσφάτου παρελθόντος, μας χωρίζουν καὶ οἱ διαφορὲς ὡς πρὸς τὴν κατανόησιν καὶ τὴν ἐρμηνείαν τῆς πίστεώς μας στὸ Θεό, Ἐνα ἐν Τρισὶ προσώποις, τὸν Πατέρα, τὸν Υἱό

και το Άγιον Πνεύμα, τις οποίες κληρονομήσαμε εκ των προκατόχων μας. Λυπούμεθα διά την εξαιτίας της ανθρωπίνης αδυναμίας και αμαρτωλότητας απώλεια ενότητας, γενομένη ασυμφώνως προς την Αρχιερατική προσευχή του Σωτήρος Χριστού: «*ἵνα πάντες ἐν ᾧσι, καθὼς σύ, πάτερ, ἐν ἐμοὶ κάγω ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν ᾧσιν*» (Ιω. 17. 21).

6. Έχοντας επίγνωση των πολλαπλών εμποδίων, τα οποία πρόκειται να ξεπεράσουμε, ελπίζουμε ότι η συνάντησή μας θα συμβάλει στην επίτευξη της εντεταλμένης από τον Θεό ενότητας, περί της οποίας προσεύχετο ο Χριστός. Η συνάντησή μας ως εμπνεύσει τους ανά τον κόσμο χριστιανούς με ανανεωμένο ζήλο να επικαλούνται τον Κύριο, προσευχόμενοι διά την πλήρη ενότητα των μαθητών Αυτού. Ας γίνει αυτή σημείο ελπίδας δι' όλους τους ανθρώπους καλής θελήσεως σε έναν κόσμο, ο οποίος αναμένει από μας όχι μόνο λόγια, αλλά και έργα.
7. Με την αποφασιστικότητά μας να καταβάλουμε κάθε απαραίτητη προσπάθεια προς αντιμετώπιση των διαφωνιών, τις οποίες κληρονομήσαμε από την ιστορία. Θέλουμε να ενώσουμε τις προσπάθειές μας για την μαρτυρία του Ευαγγελίου του Χριστού και της κοινής κληρονομιάς της Εκκλησίας της πρώτης χιλιετίας, από κοινού ανταποκρινόμενοι στις προκλήσεις του σύγχρονου κόσμου. Οι Ορθόδοξοι και οι Ρωμαιοκαθολικοί οφείλουμε να μάθουμε να καταθέτουμε την συμπεφωνημένη μαρτυρία της αληθείας στους τόμεις, όπου αυτή καθίσταται εφικτή και αναγκαία. Ο ανθρώπινος πολιτισμός εισήλθε σε μία εποχή τεραστίων μεταβολών. Η χριστιανική συνείδηση και η ποιμαντική ευθύνη δεν μας επιτρέπουν να μείνουμε αδιάφοροι έναντι των προκλήσεων, οι οποίες θέλουν κοινή ανταποκριση.
8. Το βλέμμα μας είναι στραμμένο κυρίως προς τις περιοχές της υψηλίου, όπου οι χριστιανοί υφίστανται διώξεις. Σε πολλές χώρες της Μέσης Ανατολής και της Βορείου Αφρικής οι ἐν Χριστῷ αδελφοὶ και αδελφές μας εξολοθρεύονται ολόκληρες οικογένειες, χωριά και πόλεις. Οι Ναοὶ τους κατεδαφίζονται βαρβαρικῶς και ληστεύονται, τα ιερά και τα ὅσια βεβηλώνονται, τα μνημεία καταστρέφονται. Στη Συρία, το Ιράκ και τις λοιπές χώρες της Μέσης Ανατολής μετά πόνου παρακολουθούμε την μαζική έξοδο των χριστιανῶν ἀπὸ το ἔδαφος, ἀπ' ὅπου ἄρχισε η ἐξάπλωση της πίστεώς μας και ὅπου αὐτοὶ συνυπῆρχαν με τις ἄλλες θρησκευτικὲς κοινότητες ἀπὸ τα ἀποστολικά χρόνια.
9. Καλούμε τη διεθνή κοινότητα να λάβει ἄμεσα μέτρα προς ἀποτροπή του περαιτέρω εκτοπισμοῦ των χριστιανῶν ἀπὸ τη Μέση Ανατολή. Ὑψώνοντας τη φωνή μας υπὲρ των δεδιωγμένων χριστιανῶν, συμπάσχουμε με τη δυστυχία των οπαδῶν των λοιπῶν θρησκευτικῶν παραδόσεων, οι οποίοι πέφτουν θύματα του εμφυλίου, του χάους και της τρομοκρατικῆς βίας.
10. Στη Συρία και το Ιράκ αὐτή η βία στοίχισε χιλιάδες ζωές, αφήνοντας ἀστέγους και ἀπόρους εκατομμύρια ἀνθρώπους. Καλούμε τη διεθνή κοινότητα να ενωθεὶ προκειμένου να τερματισθοῦν η βία και η τρομοκρατία και ταυτοχρόνως μέσα ἀπὸ το διάλογο να συμβάλουμε στην ταχεία επικράτηση της κοινωνικῆς εἰρήνης. Εἶναι

απαραίτητη η μεγάλης κλάμακος ανθρωπιστική βοήθεια προς τον δοκιμαζόμενο λαό και το πλήθος προσφύγων στις όμορες χώρες.

Καλούμε τους πάντες, όσοι μπορούν να επηρεάσουν την τύχη όλων των απαχθέντων, συμπεριλαμβανομένων των Μητροπολιτών Χαλεπίου Παύλου και Ιωάννη Ιμπραίμ, απαχθέντων τον Απρίλιο 2013, να πράξουν το παν απαραίτητο διά να απελευθερωθούν σύντομα.

11. Αναπέμπουμε τις δεήσεις μας προς τον Χριστό και Σωτήρα του κόσμου διά την εγκαθίδρυση ειρήνης, η οποία είναι *τὸ ἔργον τῆς δικαιοσύνης* (πρβλ. Ησ. 32.17), στη γη της Μέσης Ανατολής, διά την αδελφική συνύπαρξη των ἐν αὐτῇ διαφόρων λαών, Εκκλησιῶν και θρησκειῶν, διά την επιστροφή των προσφύγων στις οικίες τους, διά την επούλωση των τραυματιῶν και την ανάπαυση των ψυχῶν των αθῶν.

Απευθυνόμαστε προς κάθε πλευρά, η οποία δύνανται να είναι εμπλεκόμενη στις συγκρούσεις, με θερμή ἐκκλήση να επιδείξει καλή θέληση και να καθίσει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Συγχρόνως είναι απαραίτητο η διεθνής κοινότητα να καταβάλει κάθε προσπάθεια προς τερματισμό της τρομοκρατίας μέσα από κοινές, συντονισμένες ενέργειες. Καλούμε όλες τις χώρες, οι οποίες ἔχουν εμπλακεί στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας, οι ἐνέργειές τους να είναι υπεύθυνες και μελετημένες. Καλούμε όλους τους χριστιανούς και ὄσους πιστεύουν στο Θεό να προσεύχονται θερμά στον Δημιουργό και Προνοητή της ειρήνης διά να μην αφήσει το δημιούργημα Αὐτοῦ να καταστραφεί και να μην επιτρέψει να εξαπολυθεῖ ἕνας νέος παγκόσμιος πόλεμος. Προκειμένου η ειρήνη να είναι σταθερή και μόνιμη, χρειάζονται ιδιαίτερες προσπάθειες, οι οποίες να αποβλέπουν στην επαναφορά στις κοινές ἀξίες, οι οποίες μας ἐνώνουν και ερείδονται ἐπὶ του Ευαγγελίου του Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

12. Θαυμάζουμε το θάρρος ἐκείνων, οι οποίοι ἔδωσαν τη ζωή τους δια να μαρτυρήσουν περί της ἀληθείας του Ευαγγελίου, προτιμώντας να πεθάνουν παρά να ἀρνηθῶν τον Χριστό. Πιστεύουμε ὅτι οι μάρτυρες της εποχῆς μας, προερχόμενοι ἀπὸ διάφορες Εκκλησίες, ἀλλά τους οποίους ἐνώνει το κοινό τους μαρτύριο, ἀποτελοῦν ἐχέγγυο δια την ἐνότητα των χριστιανῶν. Προς ἐσάς, ὅσοι υποφέρετε διά χάρη του Χριστοῦ, ἀπευθύνει τον λόγο του ο Ἀπόστολος: *«Ἀγαπητοί...καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασι, χαίρετε, ἵνα και ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι»* (Α' Πέτρ. 4. 12-13).

13. Αὐτή την ταραχῶδη εποχή ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ διαθρησκευτικό διάλογο. Δεν πρέπει οι διαφορετικές προσεγγίσεις των θρησκευτικῶν ἀληθειῶν να κωλύουν τους ἀνθρώπους διαφορετικῶν θρησκειῶν να συνυπάρχουν ἐν ειρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ. Στις σημερινές συνθήκες οι θρησκευτικοὶ ἡγέτες ἐπωμίζονται ιδιαίτερη ευθύνη διά την καλλιέργεια στο ποιμνιό τους σεβασμοῦ προς τις πεποιθήσεις ἐκείνων, οι οποίοι ἀνήκουν σε ἄλλες θρησκευτικές παραδόσεις. Είναι ἐντελῶς ἀπαραδέκτες οι προσπάθειες να δικαιολογηθῶν οι ἐγκληματικές πράξεις με ἐπίκληση της θρησκείας. Κανένα ἐγκλημα είναι δυνατόν να διαπραχθεῖ ἐν ὀνόματι του Θεοῦ, *«οὐ γὰρ ἔστιν ἀκαταστασίας ὁ Θεός, ἀλλὰ εἰρήνης»* (Α' Κορ. 14. 33).

14. Πρεσβεύοντας την υψηλή αξία της θρησκευτικής ελευθερίας, αποδίδουμε ευχαριστία στον Θεό δια την άνευ προηγουμένου αναβίωση της χριστιανικής πίστεως σήμερα στη Ρωσία και σε πολλές χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, όπου επί δεκαετίες επικρατούσαν τα αθεϊστικά καθεστάτα. Σήμερα λύθηκαν τα δεσμά της μαχόμενης αθεΐας και σε πολλά μέρη οι χριστιανοί μπορούν να θρησκεύονται ελεύθερα. Την εικοσιπενταετία έχουν κατασκευασθεί δεκάδες χιλιάδες Νέοι Ιεροί Ναοί, έχουν λειτουργήσει εκατοντάδες Ιερές Μονές και εκπαιδευτικά θεολογικά ιδρύματα. Οι χριστιανικές κοινότητες έχουν αναπτύξει ένα ευρύ φιλανθρωπικό και κοινωνικό έργο, στηρίζοντας πολλαπλώς τους ενδεείς. Δεν είναι σπάνιες οι περιπτώσεις όταν οι Ορθόδοξοι και οι Ρωμαιοκαθολικοί να εργάζονται χέρι με χέρι. Υπερασπίζονται τις κοινές πνευματικές αρχές της ανθρώπινης κοινωνίας, καταθέτοντας τη μαρτυρία των Ευαγγελικών αξιών.
15. Ταυτόχρονα μας προκαλεί ανησυχία η κατάσταση, δαμορφούμενη σε πολλές χώρες, όπου οι χριστιανοί ολοένα και περισσότερο έρχονται αντιμέτωποι με τον περιορισμό της ελευθερίας του θρησκεύειν και του δικαιώματος να πρεσβεύουν τις πεποιθήσεις τους και να ζούν σύμφωνα με αυτές. Ειδικότερα δε διαβλέπουμε σοβαρό κίνδυνο δια την θρησκευτική ελευθερία στην μετατροπή ορισμένων χωρών σε εκκοσμικευμένες κοινωνίες, διά τις οποίες ξένη είναι κάθε μνήμη του Θεού και της δικαιοσύνης Αυτού. Ανησυχούμε δια το σημερινό περιορισμό των δικαιωμάτων των χριστιανών, χωρίς να κάνουμε αναφορά στη διάκριση σε βάρος αυτών, όταν καθοδηγούμενες από την ιδεολογία της εκκοσμικεύσεως, η οποία η ιδεολογία καταλήγει συχνά επιθετική, ορισμένες πολιτικές δυνάμεις επιδιώκουν την εξώθηση αυτών στο περιθώριο της δημοσίας ζωής.
16. Πολλοί προσέβλεπαν με ελπίδα στη διαδικασία της ευρωπαϊκής εντάξεως, η οποία άρχισε μετά από αιώνες αιματηρών συγκρούσεων, ως ενέχυρο της ειρήνης και ασφάλειας. Παράλληλα όμως προειδοποιούμε κατά μιας τέτοιας εντάξεως, η οποία να μη σέβεται τη θρησκευτική ταυτότητα. Όντες ανοικτοί στη συμβολή των λοιπών θρησκειών στον πολιτισμό μας, είμαστε βέβαιοι ότι είναι ανάγκη η Ευρώπη να είναι αφοσιωμένη στις χριστιανικές της καταβολές. Καλούμε τους χριστιανούς της Δυτικής και της Ανατολικής Ευρώπης να ενωθούμε δια μια κοινή μαρτυρία του Χριστού και του Ευαγγελίου, προκειμένου η Ευρώπη να κρατήσει τη ψυχή της, η οποία διαμορφώθηκε από τη χριστιανική παράδοση δύο χιλιετιών.
17. Το βλέμμα μας είναι στραμμένο προς τους εμπερίστατους ανθρώπους, οι οποίοι ζούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας τη στιγμή, κατά την οποία αυξάνεται ο υλικός πλούτος της ανθρωπότητας. Αδυνατούμε να μείνουμε αδιάφοροι έναντι των εκατομμυρίων μεταναστών και προσφύγων, οι οποίοι κτυπούν τις πόρτες των πλουσίων χωρών. Ένας ασυγκράτητος καταναλωτισμός, ο οποίος χαρακτηρίζει ορισμένα τα πλέον ανεπτυγμένα κράτη, εξαντλεί ραγδαίως τους πόρους του πλανήτη μας. Η αυξανόμενη ανισότητα στον τρόπο διανομής των επίγειων αγαθών αυξάνει το αίσθημα αδικίας του συστήματος διεθνών σχέσεων, το οποίο αναδύεται.
18. Οι Χριστιανικές Εκκλησίες καλούνται να στηρίζουν τα αιτήματα της δικαιοσύνης, του σεβασμού των παραδόσεων των λαών και της εμπράκτου αλληλεγγύης με όσους

υποφέρουν. Ως χριστιανοί, δεν πρέπει να λησμονούμε ότι «τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνη, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα καταισχύνη τὰ ἰσχυρά, καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ Θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ, ὅπως μὴ καυχῆσθαι πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ» (Α΄ Κορ. 1. 27–29).

19. Η οικογένεια είναι ένα φυσιολογικό κέντρο της ζωής του ανθρώπου και της κοινωνίας. Ανησυχούμε δια την κρίση της οικογένειας σε πολλές χώρες. Οι Ορθόδοξοι και οι Ρωμαιοκαθολικοί, συμμεριζόμενοι την ίδια αντίληψη περί της οικογενείας, καλούμεθα να καταθέτουμε τη μαρτυρία της οικογένειας ως οδού προς την αγιότητα, η οποία η οδός αποδεικνύει την αμοιβαία πιστότητα μεταξύ των συζύγων, την προθυμία τους να αποκτήσουν παιδιά και να τα μεγαλώσουν, την αλληλεγγύη μεταξύ των γενιών και το σεβασμό έναντι των αδυνάμων.
20. Η οικογένεια βασίζεται σε γάμο ως πράξη της ελευθέρως δοσμένης και αφοσιωμένης αγάπης μεταξύ ανδρός και γυναικός. Η αγάπη σφυρηλατεί το δεσμό τους, τους διδάσκει να βλέπει ως δώρο ο ένας τον άλλον. Ο γάμος είναι σχολείο αγάπης και πίστεως. Λυπούμεθα ότι και άλλες μορφές της συμβιώσεως εξισώνονται σήμερα με την ένωση αυτή, ενώ από την κοινωνική συνείδηση εκδιώκεται η ευλογημένη από την βιβλική παράδοση αντίληψη περί πατρότητας και μητρότητας ως ειδικής κλήσεως του ανδρός και της γυναικός.
21. Καλούμε τον καθένα να σέβεται το अपαράγραπτο δικαίωμα στη ζωή. Εκατομμύρια βρέφη στερούνται της ίδιας της δυνατότητας να δουν το φως. *Φωνὴ αἵματος των αγέννητων παιδιών βοᾷ πρὸς Θεόν* (Γεν. 4. 10).

Η διάδοση της ούτως λεγομένης ευθανασίας οδηγεί στο ότι οι υπερήλικες και ασθενείς αισθάνονται τον εαυτό τους υπερβολικό βάρος δια τους συγγενείς τους και την κοινωνία εν γένει.

Εκφράζουμε τον προβληματισμό δια την ολοένα και αυξανόμενη χρήση βιοϊατρικών τεχνολογιών παραγωγής, διότι η χειραγώγηση της ανθρώπινης ζωής είναι η επιβουλή κατά των αρχών της υπέρξεως του ανθρώπου, του πλασμένου κατ'εικόνα του Θεού. Χρέος μας θεωρούμε να υπενθυμίσουμε το διαχρονικό χαρακτήρα των χριστιανικών ηθικών αρχών, οι οποίες βασίζονται στο σεβασμό της αξιοπρέπειας του ανθρώπου, που κλήθηκε στη ζωή η οποία να είναι σύμφωνη με το σχέδιο του Δημιουργού του.

22. Θέλουμε να απευθύνουμε σήμερα τον ιδιαίτερο λόγο μας προς τη χριστιανική νεολαία. Εσείς, οι νέοι, δεν πρέπει να κρύβετε το τάλαντό σας στη γη (Ματθ. 25. 25), αλλά να χρησιμοποιείτε όλα τα θεόσδοτα προσόντα δια την εδραίωση της αλήθειας του Χριστού στον κόσμο, δια την εφαρμογή στη ζωή των Ευαγγελικών εντολών αγάπης προς τον Θεό και τον πλησίον. Δεν φοβάσθε να πηγαίνετε στο αντίθετο ρεύμα, υπερασπιζόμενοι τη δικαιοσύνη του Θεού, με την οποία όχι πάντα συμμορφώνονται τα σύγχρονα εκκοσμικευμένα πρότυπα.
23. Ο Θεός σας αγαπά και περιμένει από καθένα να γίνει μαθητής και απόστολος Αυτού. *Γίνεσθε τὸ φῶς τοῦ κόσμου ὅπως οι γύρω σας ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ*

δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς (Ματθ. 5. 14–16). Μεγαλώνετε τα παιδιά σας με χριστιανική πίστη, να τους μεταδίδετε το πολύτιμο μαργαριτάρι της πίστεως (Ματθ. 13. 46), το οποίο παραλάβατε κληρονομιά από τους γονείς και τους προγόνους σας. Μη λησμονάτε ότι *«ἡγοράσθητε γὰρ τιμῆς»*(Α' Κορ. 6. 20) — με το σταυρικό θάνατο του Θεανθρώπου Ιησού Χριστού.

24. Τους Ορθοδόξους και τους Ρωμαιοκαθολικούς δεν τους ενώνει μόνο η κοινή Παράδοση της Εκκλησίας της πρώτης χιλιετίας, αλλά και η αποστολή να κηρύτσουν το Ευαγγέλιο του Χριστού στο σύγχρονο κόσμο. Αυτή η αποστολή προβλέπει τον αμοιβαίο σεβασμό των μελών των χριστιανικών κοινοτήτων και αποκλείει κάθε μορφή προσηλυτισμού.

Δεν είμαστε ανταγωνιστές, αλλά αδελφοί: αυτή η κατανόηση πρέπει να αποτελεί αφετηρία όλων των ενεργειών μας ενός απέναντι στον άλλο και τον έξωθεν κόσμο. Καλούμε τους Ρωμαιοκαθολικούς και τους Ορθοδόξους σε όλες τις χώρες να μάθουν να συνυπάρχουν ἐν ειρήνῃ και ὁμοφροσύνῃ ἐν ἀλλήλοις (Ρωμ. 15.5). Είναι απαράδεκτη η χρήση ακατάλληλων μέσων καταναγκασμού των πιστών να προσχωρήσουν σε μια άλλη Εκκλησία, περιφρονώντας την θρησκευτική τους ελευθερία και τις ιδικές τους παραδόσεις. Καλούμαστε να εφαρμόζουμε στη ζωή μας την εντολή του Αποστόλου Παύλου και *«εὐαγγελίζεσθαι οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ' ἄλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ»* (Ρωμ. 15. 20).

25. Ελπίζουμε ότι η συνάντησή μας θα συμβάλει στην ειρήνευση εκεί, όπου υπάρχουν τριβές μεταξύ των Ελληνόρυθμων Καθολικών και των Ορθοδόξων. Σήμερα είναι προφανές ότι η μέθοδος του «ουνιατισμού» των προηγούμενων αιώνων, η οποία προέβλεπε την προσαγωγή μιας κοινότητας στην ενότητα με την άλλη διά της αποσχίσεως αυτής από την ιδική της Εκκλησία, δεν αποτελεί πλέον τρόπος αποκαταστάσεως της ενότητας. Παράλληλα οι εκκλησιαστικές κοινότητες, οι οποίες αναδύθηκαν ως αποτέλεσμα της ιστορίας έχουν δικαίωμα να υπάρχουν και να πράττουν το παν απαραίτητο προς κάλυψη των πνευματικών αναγκών των πιστών αυτών, επιδιώκοντας ειρήνη με τους γείτονες. Οι Ορθόδοξοι και οι Ελληνόρυθμοι Καθολικοί έχουν ανάγκη να συμφιλιωθούν και να αναζητήσουν τις αμοιβαίως αποδεκτές μορφές συνυπάρξεως.

26. Θλιβόμεθα δια την αντιπαράθεση στην Ουκρανία, η οποία η αντιπαράθεση ήδη στοίχισε πολλές ζωές, προκάλεσε αναρίθμητα δεινά στους φιλήσυχους ανθρώπους και βύθισε την κοινωνία σε βαθιά οικονομική και ανθρωπιστική κρίση. Καλούμε όλες τις πλευρές της συγκρούσεως σε σύνεση, κοινωνική αλληλεγγύη και έμπρακτες ενέργειες οι οποίες να αποβλέπουν στην ειρήνευση. Καλούμε τις Εκκλησίες μας στην Ουκρανία να εργάζονται προς επίτευξη της κοινωνικής ομόνοιας, να αποφεύγουν τη συμμετοχή στον ανταγωνισμό και να μην υποστηρίζουν την περαιτέρω εξέλιξη της συγκρούσεως.

27. Εκφράζουμε την ελπίδα στην υπέρβαση του σχίσματος μεταξύ των Ορθοδόξων πιστών στην Ουκρανία με βάση τις υφιστάμενες κανονικές αρχές και στην ἐν ειρήνῃ και ὁμόνοια συνύπαρξη όλων των Ορθοδόξων χριστιανών στην Ουκρανία, ενώ οι

Ρωμαιοκαθολικές κοινότητες της χώρας να συνεργούν σε αυτό προκειμένου να αναδειχθεί η πλέον ολοφάνερη η χριστιανική μας αδελφότητα.

28. Στο σύγχρονο κόσμο, ο οποίος είναι πολύμορφος και είναι ενωμένος διά της κοινής τύχης, οι Ρωμαιοκαθολικοί και οι Ορθόδοξοι καλούνται να συνεργάζονται αδελφικά δια να κηρύξουν το Ευαγγέλιο της σωτηρίας δια μια κοινή μαρτυρία της ηθικής αξίας και γνήσιας ελευθερίας του ανθρώπου «*ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ*» (Ιω. 17. 21). Αυτός ο κόσμος, όπου υπονομεύονται ραγδαίως πνευματικά θεμέλια της ανθρωπίνης υπάρξεως, περιμένει από μας μια χριστιανική μαρτυρία σε όλους τους τομείς της προσωπικής και της κοινωνικής ζωής. Το μέλλον της ανθρωπότητας εξαρτάται ἐν πολλοῖς ἀπὸ τὸ εἶναι ἐν αὐτῇ τὴν κρίσιμη ἐποχὴ μὴ μπορέσουμε ἀπὸ κοινού νὰ καταθέσουμε τὴν μαρτυρία τοῦ Πνεύματος τῆς ἀληθείας.

29. Σε αυτό το θαρραλέο κήρυγμα της αλήθειας του Θεού και της σωτηριώδους Καλής ειδήσεως να μας ενδυναμώνει ο Θεάνθρωπος Ιησούς Χριστός, ο Κύριος και ο Σωτήρ μας, ο Οποῖος μᾶς στηρίζει πνευματικὰ με τὴν ἀψευδῆ παραγγελία Αὐτοῦ: «*Μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν ποίμνιον· ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατήρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν*»(Λουκ. 12. 32).

Ο Χριστός είναι η πηγή χαράς και ελπίδας. Η πίστη σε Αὐτόν μεταμορφώνει τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν πληροῖ με νόημα. Αὐτὸ τὸ ἐξῆσαν ὅλοι διὰ τοὺς ὁποίους νὰ πούμε με τὰ τοῦ Αποστόλου Πέτρου: «*Οἱ ποτε οὐ λαός, νῦν δὲ λαὸς Θεοῦ, οἱ οὐκ ἠλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες*» (Α΄Πετρ. 2. 10).

30. Πλήρεις ευγνωμοσύνης διὰ τὴν δωρεὰ τῆς ἀμοιβαίας κατανόησεως, τῆς φανερωθείσης κατὰ τὴ συνάντησή μᾶς, στρεφόμεθα με ἐλπίδα πρὸς τὴν Παναγία Θεομήτορα, δεόμενοι πρὸς Αὐτὴν δι' ἀρχαίας ευχῆς: «*Ὑπὸ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν, καταφεύγομεν, Θεοτόκε Παρθένε*». Ἡ Ὑπερευλογημένη Παρθένος Μαρία διὰ τῆς πρεσβείας Αὐτῆς ἐνδυναμώνει τὴν ἀδελφότητα τῶν πάντων, ὅσοι τιμούν Αὐτὴν, ὥστε κατὰ τὴν ὥρα, τὴν ὁποία ὀρίσει ὁ Θεός, νὰ συναχθοῦν αὐτοὶ ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμοφροσύνῃ ὡς ἑνὸς λαοῦ τοῦ Θεοῦ πρὸς δόξαν τοῦ ὀνόματος τῆς Ομοουσίου καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος!

Κύριλλος

ὁ Πατριάρχης

Μόσχας

ὁ

καὶ Πασῶν τῶν Ρωσσιῶν

Φραγκίσκος

Επίσκοπος Ρώμης,

Πάπας Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας

Ἐν Ἀβάνα (Κούβας) τῇ 12ῃ Φεβρουαρίου 2016

πηγή: <https://mospat.ru/gr/2016/02/13/news128178/>